

UNIAREA POPORULUI

Proprietar: IULIU MAIOR junior

ABONAMENTUL PLĂTIT ÎNAINTE:

pe un an 10.000 Lei,
pe o jumătate de an 5000 Lei,
pe trei luni 2500 Lei.

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3-1933

Intemeietori: Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior

Director: ION POPU-CÂMPEANU

Adresa: BLAJ, jud. Târnava-Mică. Telefon Nr. 168

ABONAMENTELE

încep la 1 Ianuarie, 1 Aprilie,
1 Iulie și 1 Octombrie.

Prețul acestui număr 200 Lei

Ardealul, pământ românesc

de Grigore Popu-Câmpeanu

Marile popoare ale lumii se pregătesc să dea omenirii, mult așteptată așezare a păcii.

În curând, reprezentanții tuturor națiunilor vor începe în capitala Franței, lucrările conferinței de pace.

Sarcini multe și grele stau în fața făuritorilor păcii, căci după acest al doilea război mondial, popoarele sunt însetate de libertate și bunăvoință, de dreptate și omenie.

Pe noi Români ne interesează mai cu seamă pacea, pe care vor încheia-o Marii Aliați cu țara noastră, și fiindcă nu de mult într-o conferință a reprezentanților miniștrilor de externe ai Marilor Puteri, s'a vorbit și despre frontiera noastră cu Ungaria, deci despre Transilvania, e firesc să așteptăm cu multă nerăbdare hotărârea ce se va aduce la conferința păcii, în această chestiune.

Nu avem de ce să ne temem!

Ardealul este din veci pământ din pământ românesc și în veci așa va rămâne.

Un învățat al neamului nostru, Simion Mehedinți, scrie despre Ardeal, că este „sâmburele Statului român”. Înconjurat din toate părțile de lanțul munților Carpați, rolul acestui ținut a fost acela de cetate a Europei împotriva năvălirii, îndreptate spre inima continentului.

Așezat la răspântie de furtuni, Ardealul a ținut piept, rând pe rând, năvălirii Goților, Hunilor, Avarilor, Maghiarilor și Tătarilor.

Nici un popor străin nu poate pretinde acest pământ, pe care cei mai vechi croniciari și istorici îl arată ca fiind românesc.

Astfel, cronicarul rus Nestor dela sfârșitul veacului al XI-lea și Anonimus, secretarul regelui ungar Bela, dela sfârșitul veacului al XII-lea, amintesc în cronicile lor că prin anul 896, când s'au așezat ungurii în pusta dintre Tisa și Dunăre, pământurile dela Răsărit de aceștia erau locuite de Români.

Deasemenea, Regele Andrei al II-lea, prin Diploma din 1224, le dăruiește coloniștilor sași din Ardeal „Pădurea dela Răsărit de pământurile Pecenegilor și ale

Românilor”, iar Andrei al VI-lea în 1291 convoacă în Dieta din Alba Iulia și pe nobilii români.

Apoi, istoricul ungar Nicolae Verancsics, din veacul al XVII-lea, scrie că „Românii în Ardeal sunt atâția cât celelalte naționalități laolaltă”.

Românii în Ardeal formează o majoritate absolută. După ultimul recensământ, din 1930, populația românească în Ardeal reprezintă un procent de 58%, față de 24,5% Unguri, din totalul populației.

Prin Dictatul dela Viena pierdeam aproape 1.500.000 de Români, față de numai 450.000 Maghiari și maghiarizați, 460.000 Secui și secuizați și 72.000 sași, deci o majoritate românească absolută.

În Maramureș, astăzi, Românii sunt în număr de 152.000 față de 11.000 Maghiari. În județul Năsăud, ei alcătuiesc o grupare de 71,2%, în Sătmar 61%, în Salaj 56%, în Someș 77,5%, în Bihor 76% și așa mai departe.

După cel dintâi război mondial, în mai multe rânduri, Marile Puteri au recunoscut drepturile noastre asupra pământului ardelean.

În anul 1916, când Ion I. C. Brăteanu pregătea intrarea noastră în războiul care avea să ne aducă reîntregirea. Anglia, Franța și Rusia ne-au recunoscut dreptul de alipire a Transilvaniei și Banatului.

În 1920, deasemenea, la Trianon, Franța, Statele-Unite și Anglia, confirmău marea act al reîntregirii noastre.

Apoi în 1940 când prin „Arbitrajul dela Viena” ni s'a răpit o parte din Ardeal, nici una din Marile Puteri nu au recunoscut această hotărâre și în 12 Septembrie 1944 au declarat, că este fără valoare.

Iar acum, după ultimele știri, la Paris, unde se pun temelile păcii, s'a luat în seamă jertfa zecilor de mii de ostași, al căror sânge s'a dăruit pe plaiurile Ardealului, pe pusta Ungariei sau în munții Cehoslovaciei, și și s'au recunoscut drepturile asupra întregului Ardeal.

De ce ne-am teme deci?

Ardealul e pământ românesc, locuit de Români, deci e al nostru și numai al nostru.

Maiestatea sa cartea

Cartea este una dintre cele mai mari puteri ce s'a dat omului. Cartea poate zidi dar și nimici; poate înălța dar și înjosi; poate curăți dar și murdări; poate duce la adevăr dar și la rătăcire; poate da viață dar poate aduce și moarte, după cum e pusă în slujba adevărului sau a minciunii, în slujba binelui sau a răului, în slujba virtuții sau a păcatului. Ea este o neobosită semănătoare ce cutreeră lumea în lung și lat, aruncând din belșug, în sufletele ce le întâlnește în cale, semințele vieții sau ale morții. Cine dintre muritori va putea spune înrăurirea rea sau bună a acestei forțe înfricoșătoare?

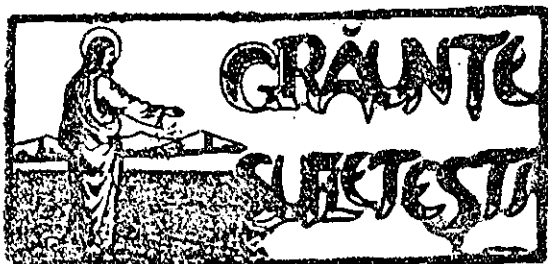
Cartea este rea atunci când atacă, pe față sau pe ascuns, religia și morala creștină, propovăduind minciuni și calomnii la adresa credinței și a slujitorilor altarului; laudând pe marii necredincioși și dușmani ai Bisericii; bătându-și joc de sfinți și lucrurile sfinte; făcând atrăgător păcatul și respingătoare virtutea; spunând că binele este rău și că răul este bine, și a. m. d. Cine ar putea spune numărul acelor care și pierd credința și chiar viața cetind o carte rea? Aproape în fiecare zi putem ceti că cutare s'a sinucis în urma cetirii unei cărți; că cutare a săvârșit o faptă rușinoasă cetind o carte cu conținut urât; că cutare a săvârșit furt împreună cu omucidere, ca să facă asemenea „eroilor” dintr'un roman, cum s'a întâmplat la București cu trei școlari care au ucis pe deputatul Popoviciu.

Dacă așa de trist și îngrozitor stau lucrurile cu cartea rea, cu totul altcum se prezintă când e vorba de cartea bună. Aceasta săvârșește o adevărată apostolie, fiind pusă în slujba adevărului, binelui și frumosului. Ea slujește virtutea și combate păcatul. Înrăurirea cărții bune este de necalculat. Sunt cărți, și nu puține, despre care s'a putut spune cu adevărat că au întors dela rătăcire mai multe suflete decât litere conțin. Sf. Augustin s'a convertit cetind o carte bună. Tot așa s'a convertit și nobilul ofițer spaniol care a devenit mai târziu, fondatorul călugărilor iezuiți: Sf. Ignățiu de Loyola. Hug Benson, marele scriitor englez, fiul unui vlădică anglican, s'a convertit studiind o carte bună. Chiar și la noi Români, s'au săvârșit convertiri frumoase atât printre oamenii de carte cât și printre țărani, în urma cetirii unor cărți bune.

Din cele spuse până aci reiese ce mare putere e cartea. De aceea i-se zice uneori: „maiestatea sa”. Datoria noastră e să ne ferim de cartea rea și să sprijinim pe cea bună, lucrând astfel la bunăstarea sufletească a noastră și a celor ce ne înconjoară.

Ce am spus despre carte se potrivește întru toate și gazetelor, ziarelor și revistelor.

I. Vultur

Preacurata: scăparea păcătoșilor

În Vinerea Mare, Isus ne-a încredințat grijei mamei sale. Și de atunci toți cei care s'au perândat pe potecile acestei vieți, au alergat la ea cu credință și cu nădejdea că vor fi ascultați.

Preacurata ajută pe fiii săi. Celor păcătoși le dă iertare, celor bolnavi vindecare iar celor triști alinare.

La căpătâiul unui muribund a fost chemat preotul pentru ca să-l împace cu Dumnezeu. Muribundul însă nici nu vrea să audă de spovedanie, ba insultându-l pe preot îi spuse să plece. Atunci preotul luându-și rozarul, face semn soției muribundului și copiilor să ingenunche cu el și să se roage. Și preotul când se ruga Preacuratei, a văzut-o înaintea lui Isus cerându-i să-l întoarcă pe sârmanul muribund. Isus însă-i răspunde: — Nu vezi că el nu vrea să se spovedească. Dar Preacurata insistă și Isus îi răspunde la fel. Atunci Preacurata căzând în genunchi înaintea lui îi spuse: — Isuse, sunt mama ta, ajută-mă! În clipa aceea preotul simte că cineva-l prinde de mână rugându-l „Părinte spovedește-mă!”

Preacurata, cu rugăciunea ei a mișcat inima lui Isus și păcătosul s'a întors. Nu se poate ca Isus să refuze pe mama sa. Dacă rugămintea mamei înduioșează până și pe un copil rău, pe un fiu al acestei lumi troenite de patimi, — cu atât mai vărtos, rugămintea celei mai scumpe mame va atinge inima celui mai bun și mai drag dintre fii.

Păcatul ne face dușmanii lui Dumnezeu, — răzvrățiți împotriva lui și-a legilor sale. Pe buzele noastre rugăciunea credinței „Tatăl nostru” este o minciună; prăpastie mare se deschide între noi și El; bisericuța sufletului nostru este profanată și pustie: a plecat din ea Treimea cea sfântă și îngerii cerului. Sun-

tem o temniță adâncă în care blândul Christ e răstignit; bieți fii rătăciți și risipitori ai comorilor scumpe, cu care ne-a înzestrat Dumnezeu.

Rugăciunea noastră nu mai are aripa dragostei și-a nevinovăției ca să ajungă până la ceruri și împotriva Tatălui ne-am răzvrătit. S'atunci suntem pierduți? Nu.

Fratele Leon, prietenul sf. Francisc de Assisi, a visat odată două scări pe care încercau să se urce mai mulți oameni. Pe una, toți care încercau să urce, după ce făceau doi pași și priveau în sus, spre capătul scării, unde era Isus, se coborau îndată: nu aveau curajul să înainteze. Cineva le-a șoptit: încercați pe cealaltă scară. Și minune, îndată ce puneau piciorul pe primul fușel, s'apleca spre ei Preacurata și-i ajuta să urce.

E un vis, dar visul acesta are un tâlc. Iată-l: drumul spre Dumnezeu este Maria. Oricât de păcătoși să fim, oricât de părăsiți și cufundați în rele, Preacurata este mama noastră. Rugându-o nu vom dispera: Ea ne va înțelege pentrucă e mamă, ne va ajuta pentrucă e puternică, ne va ocroti pentrucă e bună. Ne va împăca cu Dumnezeu pentrucă este avocatul cauzei noastre și pentrucă Dumnezeu sufletelor noastre este fiul ei.

Simion Ion Crișanu

Dela A.G.R.U — Blaj

În urma trecerii la cele veșnice a profesorului *Nicolae Negruțiu*, președintele Agrului parohial Blaj, și pentru a împlini prevederile statutelor, adunarea generală ținută în ziua de 5 Mai după sfânta liturghie din catedrală, a ales cu unanimitate următorul comitet: *Victor Micu*, primpretor, președinte; *I. Gabriș*, directorul fabricii Vulcan și *Gruța Nan*, directorul școlii primare de stat, vicepreședinți; *Ștefan Roșianu*, pretor, secretar. Membrii în comitet: *Șt. Suciu*, direct. Băncii Naționale; *Victor Muntean*, directorul Băncii Patria; *Adrian Njergeș*, comerciant; *V. Vintilă* meserias; *G. Bărbat*, plugar; *Șt. Dragoș*, mare proprietar; *Eugen Moldovan*, avocat; *Dionisie Maior*, directorul liceului „Sf. Vasile” Protopop *Iuliu Busoiu*; paroh *Vas. Cristea* și Prof. *Vic. Crețu*. — Bunul Dumnezeu să dea noului comitet puterile de lipsă, ca să ducă mai departe înălțăturile Agrului Blaj, cu zel îndoit, pentru mărirea Bisericii și fericirea Neamului nostru.

Foița „Unirii Poporului”

Ne-a părăsit un prietin

A patra zi de Paști, o telegramă dela Geoagiu ne-a adus vestea dureroasă, că prietinel și colaboratorul nostru cel mai prețuit, *Gavril Todica*, a încetat din viață.

Nu ne venea să credem, mai ales că numai cu câteva zile înainte, primisem dela el manuscrisul — partea calendaristică — pentru Calendarul nostru dela Blaj pe 1947. Dar scrisorile ce am primit mai târziu, ne-au confirmat vestea. Da, *Gavril Todica*, a treia zi de Paști, seara, fără să fie istovit de vreo boală, cu o seninătate într'adevăr îngerească și cu surisul caracteristic pe care l-a avut toată viața, s'a stins lin, stringând în mână cu tărie lumina „învierii”.

În ziua întâi de Paști, împreună cu familia participă la înviere și la sf. liturgie, cântând în strană și împărțându-se cu toată evlavie. După masă participă și la vecernie. A doua zi de Paști asemenea, la liturgie cântă în strană.

În ziua a treia de Paști, fiind și sărbătoarea Sf. Gheorghe, dimineața, scrie câteva scrisori de felicitare, apoi ascultă sf. liturgie

și toată ziua o petrece în mijlocul familiei. Abia de către seară, se plânge soției sale că simțeste o durere și o greutate la capul pieptului și în spate. Această durere însă ține doar câteva minute și nu mai poate vorbi. Doctorul sosit în grabă, constată încetarea din viață.

Gavril Todica s'a născut în 3 Februarie 1877 în comuna Iclodul-Mare din jud. Someș, fiind cel mai mare dintre cei 13 copii pe cari i-au avut părinții săi, Ioan și Maria, țărani harnici și fruntași ai comunei.

După terminarea școlii primare din sat, continuă liceul la Gherla, la Dej și apoi la nemți în Bistrița, unde deși la început nu știa nici o vorbă nemțească, totuși a învățat cu atâta sârguință încât la sfârșitul anului a fost clasificat întâiul în tot liceul.

Clasele V—VI le-a terminat la liceul din Blaj, iar VII și VIII la Brașov, în tot locul distingându-se prin cuminenie și harnicie. Bacalaureatul l-a luat în Alba-Iulia.

Universitatea a început-o la București, unde se înscrie la Chimia industrială, ascultând în aceeași vreme și cursurile lui Titu Maiorescu.

În București a fost foarte mult ajutat de *Mihail Kogălniceanu*, care îl angajează de colaborator, plătindu-i 5 Lei lunar, o sumă destul de frumoasă pe acele vremuri.

De-ale plugăriei

Ce cotă de lână trebuie să predea proprietarii de oi. Printr'o decizie a Subsecretariatului de Stat al Aprovizionării s'au stabilit cotele de lână nespălată pe care proprietarii de oi trebuie să le predea din producția anului 1946.

Până la 20 oi țurcane, câte o jumătate kgr. lână de fiecare oaie, iar pentru fiecare oaie țurcană ce trece peste numărul de 20 trei sferturi de kgr. lână; până la 20 oi țigăi, câte trei sferturi de kgr. de fiecare oaie și câte un kgr. de fiecare oaie ce trece peste numărul de 20; pentru orice număr de oi șpancă, câte 1 kgr. și jumătate lână de fiecare oaie; pentru oile de altă rasă se va preda ca pentru oile țurcane.

Restul lânii rămâne proprietarilor de oi, însă numai după ce au predat cotele obligatorii.

Ea se va preda la centrele de colectare ale Inst. Național al Cooperației, cel mai târziu până la 1 August 1946.

Improprietări cu locuri de casă. Monitorul Oficial publică legea prin care toate pământurile expropriate din jurul satelor, pe cari se poate construi, să fie parcelate pentru locuri de casă.

Vor fi improprietăriți cu locuri de casă invalizii, văduvele și orfanii de război, luptătorii din războiul contra nemților și luptătorii din alte războaie, cari locuiesc în comună și cari nu au nici case nici locuri de casă.

În locul întâi vor fi improprietăriți cu locuri de casă cei cari n'au primit nimic prin reforma agrară.

Mărirea locului de casă se va stabili după regiune.

Statul va sprijini pe cei improprietăriți cu locuri de casă, fie cu materiale de construcție, fie cu împrumuturi pe termen lung.

Sămănăturile de in și cânepă. Din cauza secetei din anul trecut, s'a produs puțină sămânță de in și de cânepă. De aceea, planul de însămânțări la in și cânepă, nu va putea fi împlinit în întregime. Abia dacă se vor putea sămăna 100.000 ha cu cânepă, iar cu in și mai puțin.

S'au depus străduințe pentru a se cumpăra sămânță de in și de cânepă din Turcia, din Polonia și din Jugoslavia, dar n'au reușit. Lipsa de in și cânepă, se va simți foarte mult în industria casnică țărănească.

În anul al doilea merge în Germania, la Altenburg, unde se înscrie tot la Chimia industrială, fiind singurul român la acea școală. Din cauza lipsei de mijloace materiale însă e nevoit să se întoarcă în țară. Merge la Budapesta unde termină Contabilitatea de Stat.

În 1905 e numit contabil la banca „Geoagiu” din Geoagiu. Aici se stabilește definitiv. În 1907 se căsătorește. E numit apoi director al băncii și funcționează la bancă până în 1924 când se retrage, ocupându-se numai cu gazetăria și cu știința lui plăcută: astronomia.

Gazetăria a început-o încă de când era elev la Blaj. Atunci trimitea documente istorice pentru Arhiva lui D. Xenopol și colabora la diferite reviste și ziare din Ardeal și din România. Colaborează chiar și la reviste străine, nemțești.

Ca student la Budapesta, împreună cu *Dumitru Birăuțiu*, *Sebastian Stanca*, *Dionisie Stoica* și *Aurel Bănuțiu*, redactează „Poporul Român” și Calendarul „Poporului Român”.

Tot ca student la Budapesta, face parte dintre întemeietorii revistei „Luceafărul” în care scrie diferiți articoli de știință.

Stabilindu-se la Geoagiu, deși banca îi da mult de lucru, totuși nu încetează de a se ocupa și cu gazeta și cu știința. Colaborează tot timpul la „Românul” din Arad.

Un articol al Papei Pius al XII-lea

Revista americană „Collier's” a publicat un mare și interesant articol al Preafericitului Părinte Papa Pius al XII-lea din care — pentru frumusețea și însemnătatea lui în aceste vremuri — reproducem următoarele:

„Războiul nu e condiția normală a omenirii. Hrănit de ură, gelozie și invidie, spiritul războinic marchează o culme în faptele ne-cugetate. Omenirea și democrația vor fi salvate numai prin reîntoarcere la rațiune și la caritate, prin reîntoarcerea la Dumnezeu... Lumea e amenințată să piară în violență, pentru că prea multor oameni le lipsește inima, înțelegând prin aceasta curajul și tăria de a guvernă alți oameni, cu ajutorul dreptății și al justiției, — și de a-și deschide inimile atât marilor cauze divine, cât și marilor mizerii omenești.

„Pentru a ne bucura de pace, oamenii responsabili de guvernarea popoarelor trebuie să renunțe la cultul forței împotriva dreptății; ei trebuie să se lepede de lăcomie și rău și să accepte autoritatea supremă a Creatorului ca o temelie a mortalității”.

„Popoarele din această lume pustiită de război și cari sunt astăzi în căutarea unor idealuri noi, au învățat o lecție supremă: *joelul criminal al războiului trebuie să ia sfârșit*. În fiecare țară, sufletul poporului tresare înfricoșat la gândul violenței și brutalității inerente metodelor războiului total. Este dorința fierbinte a popoarelor martirizate să-și satisfacă inimile chinuite prin intronarea spiritului păcii pe pământ, între oameni de bună credință.

„Elementul indispensabil pentru o conviețuire pașnică între popoare, îl formează încrederea reciprocă și convingerea că, *e mai bună înțelepciunea decât armele războiului*. O pace demnă de acest nume poate fi numai o pace consolidată în sinceritate și lealitate, clădită pe realitate și pe justiție, o pace ce poate fi împărtășită de toți oamenii drepti, o pace ce va restaura demnitatea și libertatea umană”.

„Dea Domnul ca flacăra dragostei frățești să fie mereu aprinsă în sufletul tuturor! Să păstrați cu toții această flacăra aprinsă, măriți-o purtați-o pretutindeni unde e un pic

de suferință, un strigăt de mizerie, un plâns de durere”.

„Inarmați cu armele spiritului și ale inimii, cu armele iertătoare ale păcii: *înțelepciune, justiție, caritate*, să stăm uniți în fața armelor războiului: *tirante, ură, lăcomie*.”

Și astfel, mormintele morților martirizați vor găsi împăcarea, prin liniștea și gloria păcii dumnezeiești”.

Serbătorirea zilei de 10 Mai la Blaj

În ziua de 10 Mai, aniversarea independenței țării noastre, la ora 10 s'a slujit Te-Deum la Biserica Catedrală, fiind pontificat de Ilustr. Sa Dr. Victor Macaveiu, Vicarul Mitropoliei, înconjurat de un sobor de preoți. Au participat toate autoritățile militare și civile.

După Te-Deum, în fața Catedralei, a vorbit d-l colonel V. Tatomirescu, comandantul Cercului Teritorial Târnava-Mică. Apoi autoritățile bisericești, militare și civile au primit defilarea armatei și a delegațiilor fiecărei școli de băieți și fete din Blaj. În tot timpul defilării a cântat fanfara Liceului de băieți „Sf. Vasile cel Mare” sub comanda d-lui Gh. Oprea. Pe urmă în curtea Liceului de băieți s'a aranjat o foarte frumoasă și binereușită serbare școlară.

Însemnătatea zilei a arătat-o într-o temeinică cuvântare d-l Teodor Seiceanu, profesor la Liceul comercial de băieți. Au recitat poezii elevi și eleve dela fiecare școală, iar corul școlilor normale de băieți și fete sub conducerea d-lui prof. C. Cherebețiu a cântat: „Imnul Regal”, „Doina lui Iancu” și „Pe-al nostru steag”. Un grup de elevi și eleve dela școlile normale au jucat foarte frumos mai multe dansuri naționale.

Serbarea s'a încheiat cu intonarea imnului „Deșteaptă-te Române” cântat de fanfara Liceului și întreg publicul prezent.

Au participat preoții și profesorii școlilor în frunte cu Ilustr. Sa Dr. Victor Macaveiu, armata în frunte cu d-l col. V. Tatomirescu și toate autoritățile civile în frunte cu d-l subprefect Tr. Moșoiu, apoi elevii și elevele tuturor școlilor și public foarte mult.

Încântat de reușita serbării, d-l primar Ștefan Dragoș a dat 50.000 Lei ajutor pentru fanfara Liceului; iar d-l col. V. Tatomirescu a promis elevilor fanfariști ajutor cu îmbrăcăminte și încălțăminte.

A mai scris apoi: „Vulcanismul”; „Țara Hațegului”; „Hades” în 2 volume, al doilea volum e încă în manuscris; „Palavre”; „Calendarul Sfinților” în 2 vol., al doilea fiind încă tot în manuscris. Nepublicate mai sunt: „Expiare”, „Enigmele vieții” și „Trecător prin lumea mare”.

Gavril Todica a fost un îndrăgostit al științei. A scris mult și a scris din plăcere, fiind cel mai mare popularizator dela noi al științei.

Dacă soartea i-ar fi întins o mână mai prietinoasă, de bună seamă ar fi ajuns o pozoabă a școlilor celor mai înalte din țară.

Modest până la jertfire de sine și creștin bun — se spovedea și împărtășia regulat în fiecare săptămână — ne-a dat cea mai mare pildă despre împăcarea științei cu credința.

Plecarea lui din această viață lasă regrete unanime. Biserica a pierdut un credincios de model, știința un luptător de neîntrecut, iar noi un prieten și un colaborator pe care nu-l vom uita niciodată.

Ion Popu-Câmpeanu

Vorbe înțelepte

Un mare învățat a spus: „Toată înțelepciunea omenească se cuprinde numai în două cuvinte: *asteaptă și nădăjduște*”.

Cultura cartofilor

Prețul oficial al cartofilor a ajuns la 500 lei kilogramul și pentru fiecare mie de kilograme să dă un pachet de bumbac a 51.000 lei kgr. Pe piață se vinde cu 700—1000 lei, după varietate. Varietățile de vară sunt mai căutate.

În medie, un hectar cultivat cu cartofi produce 15.000 kg., iar porumbul 2000 kg. Un hectar are 10.000 m. p., jugărul 5.755 m. p. Socotind cartofii numai cu 500 lei kilogramul un hectar aduce 7.500.000 lei venit; porumbul socotit cu 1500 lei kg. aduce 3.000.000 lei. Deci cultura cartofilor este de două ori și jumătate mai rentabilă.

Cultura cartofilor este ușoară și sigură. Merg foarte bine în locurile nisipoase, gunoite, arate de două ori.

Institutul de Cercetări Agronomice din România a făcut mai multe încercări spre a afla prin ce mijloace se pot obține recolte mai mari. Rezultatele obținute timp de patru ani au fost publicate pentru ca plugarii să poată ținea seamă de ele spre folosul lor și a țării întregi.

Iată pe scurt, o parte din aceste rezultate:

1. Cartofii cultivați după cartofi au produs la Ha 15.000 kg. Cartofii cultivați după trifoiu au produs la Ha 19.500 kg. Deci cartofii merg foarte bine după trifoiu.

2. Cartofii puși în teren arat la 7—9 cm. au produs 13.950 kg. la Ha. Cartofii puși în teren arat la 13—18 cm. au produs 14.700 kg. la Ha. Cartofii puși în teren arat la 23—27 cm. au produs 16.100 kg. la Ha.

Cu cât e mai adânc pregătit locul cu atât producția este mai mare.

3. Producția cartofilor după felul terenurilor și adâncimea la care se pun:

În pământurile nisipoase puși la adâncime de 7—8 cm. 13.950 kg. și la 10—12 cm. 16.280 kg. ha. În pământurile lutoase la adâncime de 7—8 cm. 9.900 kg. și la 10—12 cm. 8.330 kg. la ha. Deci în terenurile nisipoase trebuie puși la adâncime mai mare decât în cele lutoase și că în general producția este mai mare.

4. În pământurile gunoite s'au obținut 18.000 kg. la Ha, în timp ce în cele negunoite numai 15.000 kg. la Ha.

Cartofii se pot pune în cuiburi, dar e cu mult mai ușor în urma plugului, tot în a treia brazdă. E bine ca să se înfigă în coama brazdei, în loc să se pună în fundul ei.

După răsărire, când cartofii au 3—4 frunzulițe e bine să fie grăpați pentru ca scoarța pământului să se spargă, umezeala să se păstreze, iar mai târziu mușuroiți de 2—3 ori.

Recoltatul se poate face cu plugul sau cu sapa, iar păstratul în gropi sau în pivniță.

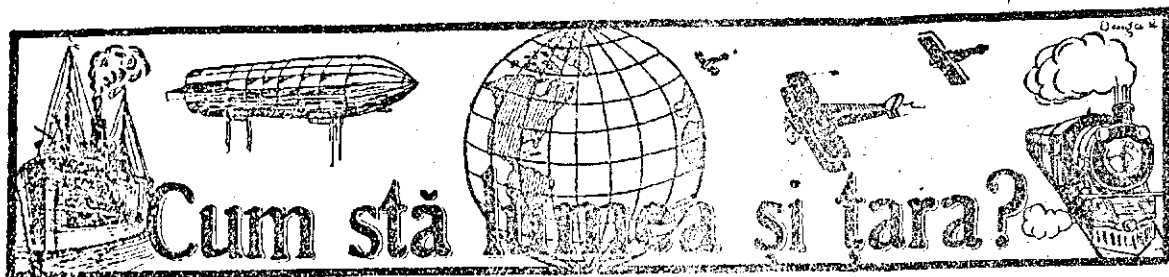
Cartofii reprezintă un aliment foarte bun pentru oameni și nutreț pentru animale, produc mult și aduc venite mari, deci trebuie cultivati pe suprafețe cât mai mari.

Ing. Agr. Victor Rusu

În curând va apare:

13 schițe de portret

de Traian Dragoș

Dreptate pentru România

Conferința celor patru miniștri de externe dela Paris, a luat următoarea hotărâre: „Deciziunea sentinței dela Viena din 30 August 1940 este declarată nulă și neavenită. Frontiera dintre România și Ungaria, așa cum exista la 1 Ianuarie 1938, este restabilă prin prezentul articol“. Acesta șterge actul samavolnic făcut de Italia și Germania prin blestematul diktat dela Viena. Transilvania va rămâne de-a pururi românească. Această hotărâre izvorește din simțul de dreptate al marilor națiuni, cari au făcut atâtea sacrificii pentru triumful dreptății și libertății tuturor popoarelor. De aceea, România își exprimă adâncă sa recunoștință față de cele patru mari națiuni aliate și nu va uita niciodată aceasta.

Marele proces

al guvernelor dictaturii a început la 6 Mai, în fața Tribunalului Poporului din București. Ora răspunderii pentru cei vinovați de dezastul țării a sunat! Iată numele lor: Ion Antonescu, Mihai Antonescu, Const. Pantazi, Const. Z. Vasiliu, Titus Dragoș, Gheorghe Dobre, Ion Marinescu, Traian Brăileanu, Dumitru Popescu, Const. Petrovicescu, Const. Bușilă, Nicolae Mareș, Petre Ionescu, Ion Protopopescu, Gheorghe Alexeanu, Radu Lecca și Eugen Cristescu. Iar în lipsă, fiind dispăruți, vor fi judecați: Horia Sima, Const. Dănuțescu, Vasile Dimitriuc, Mihai Sturdza, Corneliu Georgescu, Const. Papanace și Vasile Iașinschi. În total 24 de criminali de războiu.

Toți sunt chemați să dea socoteală pentru tot ceace au săvârșit împotriva țării și împotriva Regelui. Marii vinovați, înfârșit, răspund de faptele lor nebunești!

Serviciul poștal aerian

între Statele-Unite și România a fost reluat. Se primesc scrisori în greutate de două uncii. Se speră că prin aceasta ne vor sosi ziare și reviste americane.

Mareșalul Montgomery

fiind numit Șef al statului major general imperial englez, despărțindu-se de ostașii săi cu care a luptat la El Alamein (Egipt), peste Africa de Nord, peste Italia și peste Europa de Apus, până la Marea Baltică, a spus: „Astăzi, unele lucruri nu sunt așa cum le-am dori. Mai stăruie câțiva nori pe cer. Poate se vor împrăștia, poate se vor aduna mai mulți și vor aduce ploaie. Noi însă trebuie să avem încredere deplină în conducătorii noștri. Ei vor avea grijă ca umbrelele voastre să fie în bună stare când va începe ploaia“.

Iar generalul Eisenhower

șeful marelui stat major american — învingătorul Germanilor — făcând un plan de apărare al țării sale, a declarat: „Națiunea care va avea cel mai bun serviciu de informații răspândit în toată lumea, va fi cel mai puțin expusă a fi surprinsă de un atac mișlesc și de noile arme descoperite. Pentru a preîntâmpina orice eventualitate, Statele Unite trebuie să aibă o armată permanentă și un corp organizat de rezervă bine antrenate. Ele trebuie să se poată servi de toate timpurile potrivite de avioane“.

Un împrumut pentru Polonia

Ziarele scriu, că Statele-Unite au hotărât să acorde Poloniei un credit de 22 milioane de lire sterline, cu condiția ca alegerile generale ce se vor face să fie libere, în conformitate cu hotărârile cuprinse în acordurile dela Yalta și Potsdam.

Știrile săptămânii

Parastas. În ziua de 10 Mai implinindu-se 6 luni dela moartea neuitatului director al gazetei noastre; canonicul Iuliu Maior, la Biserica „Casei Domnului“ s'a slujit un parastas, fiind de față familia și mulți prietini ai răposatului.

Producțiunea Școalelor normale de băieți și fete din Blaj. În ziua de 4 Mai, elevele și elevii din cl. VIII a școalelor normale din Blaj, au aranjat în Palatul Cultural o foarte frumoasă producțiune teatrală, jucând comedia în 4 acte „Anuța“ de Lucreția Petrescu. S'au distins mai cu seamă elevele Silvia Ghejanu și Alexandrina Deac precum și elevul Simion Suci. A participat public foarte mult. Venitul material s'a folosit pentru ajutorarea elevilor și elevilor săraci ai acestor școli.

Nouii cardinali. În luna februarie au fost creați 32 de noi cardinali (sfetnicii cei mai apropiați ai Sfântului Părinte Papa dela Roma). Între aceștia se află: patriarhul Armenilor, un englez, patru nord-americani, patru italieni, un polonez, trei francezi, un canadian, trei spanioli, un olandez, un brazilian, un australian, un chilian, doi argentiniani, un mozambican, un havaiez, trei germani, un ungar, un chinez, și episcopul din Lima. Printre cardinalii nord-americani se află vestitul arhiepiscop *Francise Spellman*; printre nemți episcopul Berlinului: *Conrad von Preising*, care mult a pățimit pentru Biserică dela tovarășii lui Hitler; printre spanioli: *Henric Pla y Daniel* arhiepiscopul dela Toledo; printre italieni: *Clement Micara*, fost nunțiu apostolic în Belgia, iar printre francezi: *Petru Petit de Juleville*, arhiepiscop de Rouen.

Sinodul protopopesc la Orăștie. În ziua de 24 Martie 1946, s'a ținut Sinodul protopopesc, de primăvară, — la care au participat 15 preoți. În dimineața zilei s'a servit sfânta liturghie, pontificată de către Reverendisimul Părinte Canonic, protopopul Orăștiei, Valer Paveloni. A predicat pâr. Jidavu dela parohia a II-a a Cugirului, vorbind despre „Pregătirea pentru sfânta împărtășanie“. Apoi s'a ținut ședința în care s'a desbătut pe larg „Pastorația muncitorilor“, tema dată de autoritatea superioară bisericească. Această temă a fost obiectul câte unei lucrări, din partea fiecărui preot din district. Critica generală a fost susținută de către pâr. Coriolan Armean. Ca model de lucrare a temei date, a fost citată lucrarea părintelui protopop. Partea a doua a ședinței a fost de ordin administrativ, privind lucrările fiecărei parohii în parte.

Căzuți la datorie. Oficiul parohial român unit din comuna Hopârta face cunoscut că în ziua de 6 Sept. 1944 au căzut ca eroi în hotarul acelei comune apărând glia strămoșească, Caporalul Vințan Dumitru, contingentul 1944, comp. 5 aruncătoare, Regim. 83 și Soldatul Cutean Ioan, contingentul 1945, Bat. I Regim. 39 Artilerie. Părinții și rudele, luând cunoștință pe calea această despre soarta lor, pot afla amănunte mai multe la Cancelaria parohială.

Prim curator al Bisericii din Orăștie.

În urma decedării mult regretatului și prea vrednicului prim curator Dr. Dobo, a fost ales după împlinirea celor 6 luni de doliu și omagiu în amintirea celui dispărut, — dl Dr. Izidor Radu, un vrednic credincios și nepot al Episcopului Radu, de pie amintire. Prin alegerea Drului Izidor Radu, ca prim epitrop, Biserica Română Unită din Orăștie, câștigă nădejdi, de frumoase realizări, sporind astfel bunul nume și stima de care se bucură astăzi Biserica noastră Unită din Orăștie, în frunte cu prea vrednicul ei protopop Valer Paveloni.

Populația Germaniei a crescut cu 5 milioane. În timpul celor 6 ani de războiu, populația Germaniei a crescut dela 67 la 72 milioane, crescând natalitatea cu 1.500.000 suflete anual. În acest timp țările ocupate de germani au pierdut 15 milioane de locuitori. Uniunea Sovietică 7 milioane sau 3,7% din populație, Polonia 4.620.000 sau 13,6%, Jugoslavia 1.680.000 sau 10,5%, Olanda 204.000 sau 2,2% din totalul populației, comparate cu 0,52% (pierderile suferite pe germani). Pierderile suferite de aliații europeni au fost de vreo 4 ori mai mari decât cele suferite de germani.

Reforma agrară și în Spania. Cortesurile (parlamentul corporativ) au hotărât în ședința din 24 Aprilie ca să se facă cea mai desăvârșită reformă agrară. Vor fi improprietați toți cetățenii lipsiți de pământul necesar spre a-și susține familia. Averile bisericesti vor rămâne neatinsse, deoarece Biserica are multe lipsuri de umplut, susținând multe școli, azile, spitale și orfelinate pentru popor.

Bancnote de un miliard pengö în Ungaria. Ungurii se îndreaptă cu pași repezi spre inflație. La 1 Mai au fost puse în circulație bancnote de câte 100 milioane pengö. Se vorbește că la 1 Iunie vor fi puse în circulație și bancnote de câte un miliard pengö. Dolarul, care înainte de război era cotat cu 5 pengö, astăzi e negociat cu 220 milioane pengö.

Un nou nume de femeie. Locuitoarea Arsa Viorica din comuna Sadu, jud. Sibiu, a plecat la câmp să-și curețe lotul primit dela reforma agrară. Fiind în ultima lună de sarcină, i s'a făcut rău și a născut acolo pe loc. Sătenii cari erau pe câmp au dus-o până în sat, unde a primit îngrijirile necesare. Comitetul de reformă agrară a ținut să fie nașul fetei, născută pe lotul primit dela reforma agrară, și au bot-zat-o, punându-i numele „Agrara“. Atât mama, cât și „Agrara“ sunt pe deplin sănătoase.

200 țigări pe lună. În orașele Iași, Brăila, Constanța, Galați, Brașov și Buzău, s'au introdus cartele de țigări. În baza acestor cartele nu se distribuie decât 200 țigări lunar.

Taxa poștală plătită în numerar, conform aprobării Nr. 13.837—42.